

<p>ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) 9 iuliu st. v. _____ 21 iuliu st. n. _____</p>	<p>Ese in fiecare duminică. Redacțiunea : Strada principala 375 a.</p>	<p>Nr. 28.</p>	<p>A N U L XXV. 1889.</p>	<p>Prețul pe un an 10 fl. Pe 1/2 de an 5 fl ; pe 1/4 de an 2 fl. 70 cr. Pentru România pe an 25 lei</p>
---	--	----------------	-------------------------------	---

Nicolae Popea.

Mare serbătoare a avut diecesa Caransebeș in ziua de 2/14 julie an. c. Atunci a depus ea vëlul vënduției ce-a purtat pentru perderea iubitului ei arhipăstor Ioan Popasu, înteuil episcop de Caransebeș, care încă înainte d'a ajunge acela ș-a scris numele in cartea nemuririi ; tot atunci a imbrăcat ea haina veseliei, cu care a nămpinat pe noualesul, intăritul și hirotonitul seu episcop Nicolae Popea.

Bucuria confrăților noștri din eparchia Caransebeș a fost duplă, căci ei nunumai își vëndură indeplinindu-se scaunul episcopesc, dar prelatul care-l urcă este bărbatul doririlor, o decore de frunte a clerului căruia aparține, un fiu devotat națiunii sale, carele atât pe terenul bisericesc, cât și pe cel cultural științific-literar ș-a atras de mult recunoștința și devotamentul națiunii sale.

Trecutul seu plin de merite i-a creat in opiniunea publică română un titlu la o astfel de stimă generală. încât sinodul electoral din Caransebeș ș-a făcut numai datoră plăcută, când apröpe unanim l'a chiebat in scaunul episcopesc vacant. Acest vot solemn fiind aprobat și de Maj. Sa, alesul a fost hirotonit intru episcop de cătră Ese. Sa archiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul in biserica din cetatea Sibiuu la 11/23 junie, asistând și Pr. Ssa episcopul Ioan Me-

țian, dimpreună cu alți preoți și bărbați de frunte, precum și cățiva represintanți ai eparchiei Caransebeș. Instalarea solemnă in scaunul episcopesc s'a făcut duminică la 2/14 julie, prin Pr. Ssa episcopul Aradului Ioan Mețian.

Dorind și noi a contribui la această serbătoare un semn

al stimei noastre, publicăm in fruntea acestui numer portretul noului episcop, la care drept cadră, vom adaugă următoarele schițe biografice.

Nicolae Popea s'a născut in Satulung apröpe de Brașov, la 17/29 februarie 1826 și a fost cel mai mare intre cei șapte frați și o soră, cu cari cerul binecuvëntase pe părintele seu Neagoe Popea, care fusese paroc in comuna aceea și anume la biserica de suș cu hramul Adormirii Maicei Domnului.

Părintele seu a incetat din viață ; dar mama, Voica n. Verza-Popovici, are rara fericire de-a-și vedé fiul impresurat de devoțiune și impodobit cutoiagul episcopesc.

Asemenea trăsesc, afară de doi, toți frații sei, ocupând funcțiuni onorifice

NICOLAE POPEA.

de preoți, profesori etc.

Numele-i din botez a fost Neagoe, pe care inse il schimbă in Nicolae, nume ce-a adoptat in urmă și intrând in tagma monacală.

A inceput să studieze la Brașov, unde a terminat clasele gimnasiale inferioare ; de acolo s'a dus la

Blaș, aici a făcut anul de »poesie« și primul an de filosofie: anul al doilea, precum și cursul de drept l-a făcut la Cluș, terminând în etate de 21 ani.

Alegându-și cariera bisericească, fu trimis din partea eparchiei ardelenice la facultatea teologică a universității din Viena, unde tocmai studiază și actualul episcop gr. c. al Orădii mari și alți tineri, cari în urmă ocupară înalte funcțiuni bisericești.

Terminând, nu se aplică îndată pe terenul bisericesc, ci intră în serviciul administrativ politic. În memorabilii ani 1848/9 funcționează în calitate de cancelar la guvernul ardelenesc, apoi fu numit protocolist și în urmă concipist la pretura c. r. din Deva, de unde la 1852 fu mutat la Șomcuta-mare în calitate de actuar și apoi adjunct la judecătoria c. r. de acolo, unde lasă suveniri plăcute, despre cari contimpuranii povestesc multe episoade interesante.

Aici intră o schimbare în viața sa. Părăsi serviciul civil și se întorse la biserică. Murind tocmai atunci dr. Grigorie Pantazi, care purtase oficiile de protosincol, profesor de teologie și secretar consistorial, episcopul Șaguna i oferă locul vacant. Popea, crescut pentru biserică și cu înclinări pentru păstoria sufletescă, primi, intră în tagma monachală și încă în anul acela ajunsese protosincol.

Tot în anul acela, 1856, fu numit secretar consistorial, profesor de teologie și administrator al protopresbiteratului Nocrich.

De-aici dată activitatea lui pe terenul bisericesc-cultural. Dotat de natură cu talent ager, moștenind un zel neobosit, având drept model pe episcopul Șaguna lângă care servia, se puse cu totă energia în serviciul bisericii și școlii, producând pretotindene niște rezultate îmbucurătoare, cari îl îmbărbătau la stăruințe tot mai noue, la întreprinderi tot mai mari, la succese tot mai strălucite.

Acăsta activitate i aduse la 1864 titlul de asesor consistorial; ér la 1870, cu ocaziunea sinodului care organiză consistorul pe temeiul »statutului organic« arhiepiscopul și mitropolitul Andrei br. de Șaguna îl numi vicar arhiepiscopesc; în anul următor fu chirotesit ca archimandrit.

Ar trebui să dispunem de spaci mai mare decât strîmtele colone ale acestei foi, pentru ca cel puțin să putem schița totă activitatea lui din timpurile acele. Ajungă a spune, că în uriașa lucrare a lui Șaguna pentru reorganizarea bisericii sale, pentru restabilirea mitropoliei române gr. or., pentru crearea statutului organic și multe altele sute și mii de lucruri relative la biserică și cultură, tot Nicolae Popea i-a fost mâna dreaptă, tot densul i-a dat ajutorul cel mai puternic. Spiritul lui s'a contopit într'atâta în al lui Șaguna, încât părea o parte integrantă a aceluia. Ca profesor, ca asesor consistorial, ca administrator protopresbiteral, ca deputat sinodal și congresual, ca vicar și archimandrit, a fost purure un drept reprezentant al modelului său, a cărui biografie nici n'a putut-o scrie condeiu mai competent decât al lui. Ér după mórtea nemuritorului arhiepiscop și mitropolit, apoi mai târziu după mutarea lui Ivașcoviici la Carlovêț, pe timpul vacanțelor de scaun, tot el conduse archidieceasa și consistoriul, meritându-și recunoștința generală pentru zelul neobosit și înțelepciunea blândă.

Afară de terenul bisericesc-școlar, îl vedem luptând și pe arena politică. La 1863 a fost deputat în dieta din Sibiu, mai apoi și la senatul imperial. Ér la 1881 fu ales unul din presidenții conferinței naționale electorale din Sibiu și president al comitetului național.

Pe terenul cultural îl vedem stăruind și lucrând din greu la înființarea Asociațiunii transilvane pen-

tru literatura și cultura poporului român, al cărei membru fondator deveni îndată la început. Pricipend înalta însemnătate a unui teatru național, se înscrie membru pe viață la Societatea pentru crearea unui fond de teatru român. Asemenea sprigin dete și Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu; precum și altor societăți bisericești și culturale.

În literatură încă are un nume bun. Din lucrările sale literare cele mai de frunte sînt: »Vechia mitropolie ortodoxă română a Transilvaniei« care a apărut la 1870 și »Biografia arhiepiscopului și mitropolitului Andrei br. de Șaguna« publicată la 1879. Acăsta din urmă a fost premiată de sinodul archidiecean; ér pentru întreaga sa activitate literară Academia din București i-a oferit titlul de membru onorar.

Êta în trăsături principale viața și activitatea noului episcop de Caransebeș. Din aceste schițe încă se pôte vedé, că eparchia Caransebeș se pôte felicita pentru alegerea sa, căci păstorul chiebat în fruntea ei se află în înălțimea vocațiunii sale. Caracterul seu blând dar decis, bunătatea sa de model, zelul seu neobosit, stăruința sa neclătită, sirguinta sa de fer și energia-i ardentă asiguréză, că eparchia Caransebeș are să scrie în analele sale cu litere de aur anii aceia, în cari a fost ocărmită de episcopul Nicolae Popea.

Dorim ca anii aceia să fie cât de mulți!

Copila și privighiătorea.

(Amiceii mele Elena Hübsch.)

Copila.

Ăsarică iubitoare,
Ce spui tu cu al teu cânt
Și 'ntr'a codrului recóre,
Uiți de ceruri și pămënt ?

Ce cânti tu în négra nópte
Când prin ramuri te ascunđi
Și cu-a tale blânde șópte
Tot văduhul îl pëtrunđi ?

Êr când luna luminéză
Și tu firea reinvii,
Ce-au amanții de viséză
Și se pierd în reverfi ?

Ce vesteși la om, la flóre,
Cu-al teu glas plăcut diuos
Ș-ascunđendu-te de sóre
Ți-i suspinul mângaios.

Precum este șóptă lină
A copilei ce d'amor
Se agită și suspină
În tăcerea noptilor ?

Privighiătorea.

În tăcerea noptilor când murusurul incetéză
Și când ține, flori se scaldă
În adâncul undei caldă
Spune și tu copiliță de ce ochii-ți lăcrăméză ?

În tăcerea noptilor când nici frunđa nu suspină,
Când nici érba nu mai creșce
Și nici stéua mai sclipeșce
Ce simțiri nu 'ncetéză și ce doruri nu s'alină ?

Cum de tu remâi pe gânduri, tîmpla cum de-ți pleci pe mână
Și tot cauți visătoare
In spre stele sclipitoare,
Peste lumi ce șciu copilă că n'ai vre a fi stăpână ?

De ce gemi, de ce 'ntinzi brațul vrînd vîsduhul a cuprinde
Și, de-i noapte 'ntunecată,
Dei-i sîră luminată,
Peste géna-ți, nici odată, somnul aripa-i nu 'ntinde ?

Ce pîtrunzi cu-a ta gândire, ce-ți rîsună cântu a jale,
Ce-i in slacări a ta frunte
Și ca de pe vîrf de munte
Căutarea ta se 'ndrîpă și despică 'ntinsa cale ?

Cine-i, cine-i muritorul care viața ta robește,
Care gândul teu îl lîgă
Și ființa ta intrîgă
A cuprins-o 'n mreji vrăjite? .. Spune-mi, te destăinuiește

Mie, suflet de vergină, ce m'am stins chiar din iubire,
Ce-am iubit și 'n păsărică
M'am schimbat, eu ce-am fost fică
De 'mpêrat ș acum in codri tot trăesc in liniștire . . .

Copila.

Pasere misterioasă,
Tu, ce doru-mi 'nțelegi,
Taci, dumbravei cea umbrată
Nu vreu taina să-mi deslegi.

Păserică de-i pîtrunde
Jalea mea și plînsul meu,
Taci, ca tine vrîu ascunde
Intristarea-mi păsu-mi greu.

Căci me tem și de suflarea
De șoptirea flînelor
Me feresc și chiar de bórea
De ecoul selbelor.

Me feresc, căci repetă
Al lui nume mult iubit ;
Lunei care luminează,
Sórtei ce m'a prigonit.

A trecut . . . dar de ce ore,
Vreamea 'n loc nu s'a oprit,
Séu, in selbă la recóre,
Eu, atuncea n'am murit ?

Lămâița feciorăscă
Să-mi fi pus pe mormînt
Ca pe loc să se sfîrșescă :
Dor, iubire, jurămint !

Privighiătórea.

Am iubit și eu copilă și de dor i-a mea cântare
Inse, lunei îi voi spune,
Cu accentele-mi nebune
C'ăici totul se preface in pămînt și in uitare.

Să iubim dar și 'ntristarea viața să nu ne sdrobescă,
Căci, ca spuma totul pierce
Și minutul de plăcere
Să-l gustăm, căci timpul sbóră fără ca să mai s'oprescă.

Și ferice-i muritorul ce 'durerei nu se plécă,
Ce ca trestia de vînturi
Se inmlădie și 'n cânturi,
In amor și veselie lasă viața lui să trecă !

Smara.

Invetămîntul intuitiv.

„Eu am stabilit pricipiul suprem al
invetămîntului, recunoscînd intui-
țiunea de basă absolută a totă cu-
noștința „
Pestalozzi

In etatea copilăriei, când spiritul incepe a se de-
șteptă din intunericul necunoștinței, omul aruncă
priviri tot mai adâncite asupra obiectelor, sen-
surile sale devin din ce in ce mai agere, obiec-
tele concrete îl impresionază tot mai intensiv, și
el cu incetul se osebește pe sine in mod tot
mai pronunțat de lucrurile lumii eterne. Impresiu-
nile se repetesc de multe ori, și astfel individul din
partea sa incepe a fi tot mai atent la obiecte. Co-
pilul, care posedă sensuri normale, cu mult mai na-
inte de a veni sub influența invetămîntului sistema-
tic, cunoșce număróse obiecte după colóre, formă,
greutate, mărime scl. ; școla este chemată de a con-
tinuă această desvoltare pe calea arătată de natură,
adecă a deprinde in prima linie sensurile scolarului,
a-i corege și a-i lămurí cunoștințele eronate, și in
fine a le completă și a le spori in mod omnilateral.

Psichologia ne demonstră, că isvorul comun al
tuturor cunoștințelor noastre este intuițiunea. Intuiți-
unile sensuale sînt elementele cele mai primitive, din
cari se constituiește viața spiritului. De aici rezultă,
că cultura unui individ încă trebuie să se începă cu
intuițiuni despre obiecte și intîmplări concrete. Dicem
că intuim un obiect, când îl privim cu atențiune din
tóte părțile și după tóte însușirile. Prin intuițiune ne
formăm in spirit imagini despre obiecte, până când
aceste sînt supuse sensurilor noastre ; dar spiritul e
in stare de a presintă icóna unui obiect și atunci,
când acesta nu mai e de față, și nu mai trimite im-
presiuni la sensuri. Aceste imagini spirituale, ce se
formază prin intuițiune, se numeșce represintări séu
idei sensuale. Ideile sînt numai icóne de a ale obiec-
telor, și ca atari față de intuițiuni sînt tot atât de
palide, pe cât de palide sînt chipurile zugrăvite ale
obiectelor in asemănare cu obiectele reale ênseși.
Ideile clare, precise și complete formază peste tot
basa culturii intelectuale ; idei clare și adeverate se
pot procură numai prin intuițiune temeinică. »Ideile
sensuale sînt atât de specifice individuale, că nu pot
fi de loc descrise și comunicate cu vorba, ci trebuie
să se producă in sufletul fiecărui om prin inșeși im-
presiunile, ce vin a represintă.»

După cele espuse ușor putem conchide, că in-
vetămîntul, ca o procedere sistematică, ce tînde a
desvoltă treptat o cultură solidă in școlar, trebuie să
se începă cu intuițiuni acurate.

Cei mai mulți copii, cari in etate de 6—7 ani
pășesc in școla poporală aduc cu sine fôrte puține
cunoștințe clare Dênșii nu sînt deprinși a intui lu-
crurile cu atențiune, și cu atât mai puțin șciu să se
cugete logic și să vorbescă bine. Așá dar cel dintîi
lucru al invetătorului este a pregăti pe școlarul in-
cepător pentru invetare, adecă a-l deprinde să in-
tueze adânc, să cugete și să vorbescă corect despre
lucruri și intîmplări, ce cad in cercul seu de obser-
vare

Esercițiile de intuițiune, cugetare și vorbire, im-
preunate cu esplicări din partea invetătorului, pórta *

numirea sumară de invetămēt intuitiv. Sub invetămēt intuitiv înțelegem dar acel ram pregătitor al instrucțiunii, care pornește dela intuițiuni, și tinde a procură școlarilor intuițiuni cât mai acurate despre lucruri, deprinđându-i totodată a cugetă și a vorbi.

Scopul invetămētului intuitiv nu pōte fi altul, decât acela, care s'a enunțat de scop general și pentru invetămētul educativ: a instrui pentru a educă. Invetămētul intuitiv, privit ca începutul și basa instrucțiunii întregi, trebuie să începă a desvōltă armonnic tōte facultățile școlarului. — Să ne încercăm a delimită mai de aproape scopul formal și material pentru invetămētul intuitiv.

Când copilul, din cercul familiei, vine sub influența educațiunii școlare, orizontul cugetării sale este fōrte îngust, vorbirea lui e sāracă, őr sensurile lui sânt nedepriuse. Cu privire la acest punct, chemarea invetămētului intuitiv este a exercită in mod sistematic sensurile școlarului începētor, a-i corege intuițiunile eronate sēu obscure, și a-i procură alte intuițiuni clare și complete. Prin perfecționarea sensurilor se deschide spiritului cale cātră cunoșcerea adevērată a lumii. — Pe școlar trebuie să-l punem a intui obiectele din ce in ce mai acurat, a le compară unele cu altele și a le osebi unele de altele. Așā dar scopul invetămētului intuitiv in a două linie este a lămurī și a organiză intuițiunile, ca școlarul să fie capabil de a formă noțiuni și judecāți esacte. Pe acest grad invetămētul intuitiv urmărește un scop mai spiritual, fiind că desvōltă inteligența. — Este un lucru notoric, că ideile și cunoșcințele nōstre numai așā se pot ridică la valōre convenită, numai așā formēzā o avere vie și spornică, decât le șcim și exprimă prin vorbire. De aici rezultă, că invetămētul intuitiv trebuie să-l deprindă pe școlar a vorbi corect. Chiar la intuițiunile imbinare cu conversare, avem ocaziunea cea mai bună de a îndreptă, a curăți și a sporī modul de vorbire al copiilor. Ținēnd in vedere elementul educativ, putem adauge, că invetămētul intuitiv trebuie să cultiveze și sentimentele și voința. Scopul acesta, atât de important, se pōte realiză așā, decât îl dedăm pe școlar la diligență, statornicie, bunăcuviință, ordine, supunere și tractare umană cu lucrurile și ființele. Aceste însușiri ușor se pot formă in copil, decât inbinăm esercițiile intuitive cu poveșci de cuprins moral, cu proverbe, sentențe și poeziere, cari nobilitēzā inima și voința. Atāta despre partea formală a invetămētului intuitiv. Să vedem scopul material. Invetămētul intuitiv are să-l introducă pe școlar in tōte cunoșcințele. să-l facă a zārī in tōte, ca să-l pregătēscă pentru tōte. Invetămētul intuitiv trebuie să conțină elemente din tōte soiurile de cunoșcințe. Esercițiile de intuițiune se pot consideră ca o basă comună, din care vor resārī cu timpul diversele cunoșcințe, precum resar ramii unui arbore din țulpina comună. Prin esercițiile de intuițiune copilul este ținut de a cugetă logic, a numī obiectele cu numele lor cel adevērat, și a spune câte- ceva despre ele in propozițiuni simple, coresce și precise. La esercițiile de intuițiune convorbirea nōstră cu școlarul trebuie întocmită așā, ca să obvină in ea tot felul de cuvinte, cu derivațiunile și formele lor flecsiōnare. Pe calea acestā își adună școlarul material pentru gramatică, adecă forme limbistice, sēu esemple, din cari va avē să abstragă mai târđiu legile limbei. De aici se vede că invetămētul intuitiv pregătēsc pe școlar pentru înțelegerea regulelor limbei. — Invetămētul intuitiv îl pune pe școlar a intui obiecte și iviri din giurul seu. Productele și ivirile naturii, cari se află in cercul de observațiune al copiilor, au să fie privite și analizate. Invetămētul intuitiv se ocupă dar și cu obiecte de acele, cari aparțin la re-

sortul cunoșcințelor despre natură. Invetămētul intuitiv preparēzā pe școlari pentru cunoșcințele reale. Mai departe la invetămētul intuitiv școlarii sânt puși de a observă raporturi numerice, apoi a intui pozițiunea și forma obiectelor. Prin tōte aceste cunoșcințe dēnșii se pregătēsc pentru socōtă, geometrie și des emn. — Invetămētul intuitiv desvōltă simțul și priceperea copiilor și pentru istorie. Ei aici se deprind a intui întēmplări concrete, a scrută desvōltarea și legătura causală a întēmplărilor, și in fine a reproduce și a analiză unele istoriēre instructive, pe cari le narēzā invetătorul pe lângă intuițiuni. Tōte aceste ageresc judecata morală. — In fine invetămētul intuitiv trebuie să desvōlte și simțul religios. Pornind din raportul copiilor cātră părinți, invetămētul intuitiv are să reflecteze cât mai des la înțelepciunea, bunătatea și atotputernicia lui Dumnezeu. — Aruncând o privire preste ideile espuse, putem dice, că invetămētul intuitiv promovēzā întregă educațiune a școlarului. Acest ram pōrtă un caracter de tot general, fiind că incede a desvōltă in școlar atât cultura intelectuală, cât și cea estetică și morală in acelaș timp. Invetămētul intuitiv, răzimat pe temeieri psihologice, comunică școlarului acele idei și cunoșcințe, cari se află mai aproape de spiritul lui, cari sânt mai ușor accesibile pentru el, și îl pregătēsc mai bine pentru invetămētul următor.

S'a menționat dela început, că obiectele de intuițiune trebuie luate din cercul de observare al vieții copilăreșci. Cercul de esperință al copiilor se rapōrtă mai nainte de tōte la viața școlară și la casa părintēscă. In școlă îl intimpină pe copil o mulțime de obiecte și impregiurări nouē, cari tōte fac impresiune vie asupra lui; de sine urmēzā, că trebuie să-i indes-tulim curiositatea, adecă să-l luminăm despre școlă, obiectele din școlă și raporturile lor. Casa părintēscă cu tot ce aparține ei, încă se află in nemijlocitul cerc de observațiune al copiilor; așā dar casa părintēscă cu obiectele, ființele, persōnele și impregiurările, din cari se constituēsc, încă are să servēscă ca obiect de intuițiune. Școlă și casa părintēscă formēzā cele douē cercuri prime, din cari alegem materii pentru gradul începētor al invetămētului intuitiv. Pășind dela aproape la departe, al doilea cerc de intuițiune nu pōte fi altul, decât viața socială a omenilor. Viața practică și raporturile ei se razimă pe interesele comune și pe trebuințele omenilor. Comercial dilnic și lucrările omenilor, cari sânt pline de mișcare și variațiuni, îl impresionēzā pe copil fōrte de timpuriu. Din viața morală și socială a omenilor trebuie să luăm materia de intuițiune pentru gradul al doilea de eserciții. Al treilea grad de intuițiune își alege materiile din sfera cea mare a naturii in raport cu creatorul ei. Natura și Dumnezeu sânt cele douē cercuri superiōre de intuițiune. Ființele și productele naturii, adecă animalele, plantele scl., viața și desvōltarea lor, tac impresiune vie asupra spiritului copilăresc. Nicāri nu se ofere ocaziune mai bună de a compară și a clasifică in mod logic, ca la observarea ființelor și fenomenelor din cercul nemārginit al naturii. — In fine, pe gradul al patrulea, intuițiunea lucrurilor din natură trebuie imbinată in tot locul cu deslușiri despre raportul naturii cātră Dumnezeu, arătând școlarului bunătatea și inalta înțelepciune a proniei divine, a cărei tainică și atotputernică mână se ingrișce de prosperarea tuturor ființelor și lucrurilor. Raportul omului și al naturii cātră Dumnezeu formēzā cercul suprem pentru esercițiile de intuițiune. Reasumând ideile desvōltate mai sus, putem grupă materia invetămētului in modul următor: 1) școlă, (lucrurile, persōnele); 2) casa părintēscă (persōne, animale, plante, obiecte casnice, folosul și între-

buintărea lor); 3) corpul omenesc (părțile de frunte, membrele după număr și întrebuințare, mâna, capul, organele sensurilor, scutirea corpului); 4) comuna (zidurile, stradele și direcțiunea lor, locuitorii după religie, naționalitate și ocupațiune); 5) teritoriul său impregiurimea comunei (plante, animale, minerale, agru, câmp, pădure, riuri, lacuri șcl.); 6) formațiunile pământului (deal, șes, munte, vale, șcl.) 7) natura (animale, plante, minerale, fenomene); omul în viața lui socială (familia, comuna, cercul, comitalul, țera, statul); 8) natura și omul în raport cu Dumnezeu. Nu continuăm a espune mai detaliat materia esercițiilor intuitive, căci această planul de învățământ este dator a o face; inse mai trebuie să adaugem, că școlarii au să intueze nu numai obiecte concrete, cari se află în spațiu, ci și întâmplări concrete, a căror momente se înșiră unele după altele în timp și spațiu. Narațiuni seu istorioare și fabule de cuprins moral, predate în limbajiu ușor, sunt forte potrivite pentru a stîrni intuițiuni morale în școlari, spre a le nobilită inima și voința.

Venim acum la punctul cel mai insemnat, adecă la metoda de învățământ. Metoda este calea care conduce către scopul învățământului. Ordinea în care au să urmeze cunoștințele unele după altele, forma de comunicare, principiile conducătoare, și în fine conduita și maniera învățătorului fac la olaltă ceea ce numim metoda. Fiind vorba de metoda esercițiilor intuitive, în linia primă observăm, că materiile de intuițiune trebuie înșirate unele după altele așa, încât pe fiecare grad să se tracteze obiecte din toate cercurile de intuițiune. Fieșecare grad succesiv are să cuprindă în sine materiile gradului precedent, dar să le amplifice și să le completeze din ce în ce mai lămurit. Precum păienjinul își țese rețeaua pornind dintr'un cerc îngust: chiar astfel intuițiunile au să se începă cu obiectele și întâmplările cele mai simple și apropiate, și să înainteze lărgindu-se în cercuri concentrice. Ori-ce obiect concret se pune spre intuire, mai nainte trebuie a imprumută școlarului o impresiune generală despre acela, și numai apoi a trece la intuițiuni și deslușiri detaliate. Inteu se intuează trăsurile cele bătătoare la ochi, apoi vin părțile mai puțin insemnate. Obiectele de intuițiune trebuie să se arete, pe cât e posibil, în natură seu realitate. Numai atunci presintăm obiectele prin icone seu asemănări, când intuițiunea directă nici decum nu se pôte. Este inse de observat, că o intuițiune nemijlocită valoroză mai mult, deeat ori-ce descrieri orale. De-odată are să se pună spre intuire numai un singur obiect, ca atențiunea școlarului să rămână concentrată. După ce școlarul a privit un obiect în trăsuri generale, trebuie să urmeze a analiză obiectul după părțile, din cari se compune. Dēcă a găsit și a spus numele întregului, are să caute și să spună și numele părților deosebite, înaintând până la detaiuri. După analiză urmază sintesa. Din părțile și elementele intuitive școlarul are să construască întregul. Dēcă școlarul descompune o idee complexă în ideile elementare din cari se constituiește, și apoi o șcie și reconstrui, e imposibil să nu aibă cunoștință clară despre lucrul intuit.

Dela intuițiuni trebuie să ne ridicăm la abstracțiune, care formoză un grad mai nalt al lucrărilor psihice. După ce școlarul a intuit mai multe obiecte de acelaș fel, trebuie pus ca să le compareze unele cu altele, să caute toate însușirile, prin cari acele sēmăna, seu diferesc unele de altele. Când în conștiința copilului s'au adunat mai multe imagini despre acelaș fel de obiecte, atunci prin un proces psihologic cunoscut, se intunecă din aceste imagini tot ce aveau ele specific seu individual, și rămâne numai partea

lor comuna, prin care li se susține unitatea felului, și această restanță este ceea ce se numește noțiunea acelu obiect. Noțiunile sunt acele produse spirituale din cari se formoză judecățile și raționamentele, adecă inteligența individului. Să facem cât mai dese eserciții de comparațiune asupra obiectelor intuitive. Noțiunile și cunoștințele noastre numai așa se pot ridică la valore convenită, dēcă le șcim și exprimă prin vorbire. Cuvintele sunt acele ajutore fonetice, prin cari noțiunile abstracte devin sensibile, clare și diinstincte. Așa dar trebuie să deprindem pe școlar de a-ș exprimă gândirile sale în limbajiu corect.

Din cele espuse se vede, că metoda esercițiilor intuitive se constituiește din aceste trei momente: a) punem pe școlar a intui cu atențiune; b) îl conducem a cugetă asupra obiectelor intuitive; c) îl facem a vorbi despre obiecte.

Învățatorul, prin întrebări, instigă și conduce atențiunea școlarului; îl face a analiză, a compară, a judecă și a vorbi. Întrebările trebuie puse astfel, încât să atingă terenele tuturor obiectelor de învățământ, ca în școlar să se stîrnescă interes multilateral, și să se producă un cerc de cunoștințe enciclopedice. E instructiv a șci momentele de frunte, ce trebuie observate la propunerea întrebărilor, precum ni le arată Grassmann. El plecă din punct de vedere logic, și consideră mai pe sus de toate învățământul limbei. Procesul lui Grassmann este următorul: 1) numirea obiectelor în sala de învățământ, în chilia de locuit, în curte, în giurul casei, șcl.; mobile de casă; obiecte în oraș, sat, câmp, pădure, în apă, în aer și pe cer. Aici obvin tot substantive. 2) Întregul și părțile sale, adecă părțile casei, arborelui, corpului omenesc. Pe lângă deprindere în analiza logică, școlarii mai învță a cunoșce o mulțime de casuri genetive. 3) Numerul obiectelor, — prin această întrebare școlarii sunt conduși la cunoștințe de aritmetică, și totodată învță adiective numerale. 4) Locul și pozițiunea; se consideră școla, casa, corpul omenesc. Aici obvin cunoștințe geometrice, geografice și limbice (adverbe locale și prepozițiuni.) 5) Lumina și colorea. Școlarii primesc cunoștințe de fizică și cosmografie; ér din punct de vedere limbistic, învță a cunoșce o mulțime de adiective și substantive abstracte. 6) Forma obiectelor. Școlarii privesc forma pătrată, oblungă, cercuală, șcl. Se inițiază în elementele geometriei. 7) Mărimea. Aici se pot face multe comparațiuni. 8) Direcțiunea, — cunoștințe geometrice, geografice și părți de vorbire noue (adverbe locale.) 9) Sunetul. 10) Pipăitul, mirosul și gustul obiectelor. Prin întrebări de felul acesta atingem cunoștințele reale, și apoi învțăm substantive și adiective noue. 11) Mișcare și repaos. 12) Conecsul și coerența obiectelor între sine, — mintea școlarului se pregătește pentru religiunne, se adună material și pentru învățământul limbei. 13) Timpul. Prin întrebări despre timp școlarii primesc idei pregătitoare pentru istorie. Aceste sunt punctele conform cărora Grassmann desvöltă sistemul învățământului intuitiv.

Forma învățământului intuitiv are să fie o conversare liberă între școlar și învățător. Învățatorul pune întrebări nimerite, prin cari îndemnă pe școlari a fi atenți, a cugetă și a vorbi. Fiind că aici scopul cardinal este a deprinde pe școlar în cugetare și vorbire, urmază că școlarii au să cugete și să vorbească mai mult dela sine; învățătorul le dă numai impulsuri. Întrebările trebuie să fie agere, ca să indemne pe școlar a judecă, și să nu-i ofere în întrebare și răspunsul gata. Apoi întrebarea are să fie corectă atât din punct de vedere logic, cât și gramatic și eufonic. Să nu-i lăsăm pe școlari a responde în diceri rupte și scurtate; să nu primim răspunsuri cu da și

ba ; inse nu vom pretinde că denșii să ne răspundă numai cu anumite cuvinte, căci e semn îmbucurător, decât școlarii sînt capabili de a formula răspunsuri bune și cu vorbele lor proprii. Răspunsul totdeuna are să fie exprimat în propozițiuni complete, din cari să nu lipsescă părțile esențiale. Învățătorul să nu sufere nici cea mai mică erōre gramaticală.

Învățămēntul intuitiv este fundamentul, pe care au să se clădescă tōte celelalte ramuri de cunoșcințe. Unde esercițiile de intuițiune se tracteză în mod convenit, acolo va prosperă întreg învățămēntul. Învățămēntului intuitiv, avēnd el un caracter mai mult formal și pregătitor, trebuie să i se dee în școlă poporală timp de doi ani. În acești ani învățămēntul intuitiv are să se tracteze de sine stătător, avēnd materia sa deosebită. Dar să nu credem că în anii următori se curmă firul intuițiunilor. Nici de cum. Învățămēntul intuitiv după ce încetă de a fi obiect separat, devine un principiu metodic normativ, adecă tōte ramurile de cunoșcințe au să plece dela intuițiuni, tōte obiectele de învățămēnt au să se tracteze în mod intuitiv, cu o vorbă, întregul sistem al învățămēntului are să se construeze pe intuițiuni. Numai dintr'un învățămēnt basat pe intuițiuni temeinice pōte odrăslī o activitate spirituală spornică. Esercițiile intuitive conduc pe școlar la înțelegerea cunoșcințelor reale, și pe de altă parte tot intuițiunile, împreună cu cetirea și scrierea, pregătesc terenul pentru învățămēntul limbei. Prin esercițiile intuitive se încep tōte cunoșcințele despre natură, omenire și Dumneșeu ; se ageresc sensurile, se desvōltă și întăreșce memoria, judecata, simțul moral și gustul estetic, adecă se destēptă un interes multilateral, și se întemeieză cultură concentrică în școlar. Pestalozzi are tot dreptul când afirmă, că intuițiunea e basa absolută a cunoșcințelor, și principiul intuițiunii este prototipul tuturor principiilor metodice.

(Incheierea va urmă.)

Dr. Petru Pipoș.

Dor de mare.

De mic copil născu in mine
Aptinsul dor nețermurit ;
Pe 'ntinsa mare fără fine
Să plec in lung călătorit.

Și astăzi visu-mi se 'nplinesce,
Când in vederea ta zăresc
O mare, care clocoteșce
De patimi ce me străpănesc.

Pe verși talaze 'n spumegare
Cu pânza 'nvōltă pe loc plec ;
Dorind să n'am nici o cruțare
Și 'n oehii tei să me innec.

Mircea C. Dimitriadi.

In giurul lunei.

— Comedie intr'un act, de Octave Feuillet —

Persōnele :

George Dupuis, fost notar, de 60 de ani, fruntea plēsă, ochiul dulce și viu, costumul de modă veche.

Regina Dupuis, femeia sa, cincideci și cinci de ani, mică, grosuță, harnică ; haine negre.

Toma Rouviere, de 60 ani ; eleganța unui bătrân bine trăit ; barba resfirată ; vorbeșce cu anfaș, ceva cam fanfaron.

Mariana, slugă bătrână.

Scena se petrece in tērgul Colantin din Franța.

Un salon ce serveșce de sufragerie, mobilat cu tapiserie veche, stil Luis XV. De asupra unei canapele un frumos ceasornic de părete din acelaș stil. Intre doue fereste un barometru. Câteva portrete de persōne pudrate, ținind o scrisōre in mână. Pe cămin un ceasornic cu glob, doue vase cu flori false ; felurite curiosități nu tocmai de gust respānde pe mese, cămin și altele.

Sunt șese ceasuri de sēră, érna. George, Regina și Toma stau la mēsă inaintea unui foc bun. Mariana vine și se duce pentru a-i slugi. O mătă mare și albă caută de māncare pe sub mēsă.

Regina. Tocmai cum îți spun, dle Rouviere, am creșut că am inebunit, intr'adevēr . . . Jos Minetă ! . . . Se suia pe scară in patru labe, și strigă : Étă Toma ! Toma Rouviere ! indrăcitul de Tomiță ! Értă-me dle Rouviere, dar eu repetez chiar vorbele lui, Și eu alegam după el cât me țineau piciorēle, strigāndu-i, că pōte fi mai degrabă dl de Luca in cupēua lui cea nouă, căci dna de Rendu îmi spusese că dl de Luca va prāndi ađi in Semouville, și precum el nu trece nici odată prin Sfântul-Salvator fără să ne dee o bună điuă, aveam tot dreptul să cred . . .

George. Dar draga mea, ce-l intereseză pe amicul Toma tōte astea ? El nu cunoșce nici pe dl de Luca, cât și nici pe dna de Rendu, nu-i așa ? Ș-apoi, tu șcīi bine că dl de Luca are ca ii lui și nu ia nici odată cai de poștă ; prin urmare veđi bine că nu putea să fie el !

Regina. Ei dragul meu, ce vrei, așa-mi inchiuisem, și pace !

George. Bine scumpa mea ; — dar ia sēma la mătă ta, — nu veđi că nu dă pace de fel lui Toma ?

Regina. Jos Minetă ! ce va să dică obrāsnicia asta ? Dar trebuie să mărturiseșci tu singur, George, că eră mult mai natural să me aștept a vedē pe dl de Luca, vecinul nostru dela țēră, decât pe dl Rouviere, pe care nu-l cunoșceam, și de care nu șcīeai nimic de treideci de ani . . . Pōte să judece chiar singur și domnul . . .

Toma. (Fōrte impacientat.) Ai dreptate dnă, de șce mī de ori dreptate ! . . . Dar, Dșeu să me ierte, dnă Dupuis, mi se pare că cotletele dtale sūnt cam chegōse.

Regina. Vai de mine ! și tocmai eu am spus Janetēi să nu le bată pré tare. Am creșut că așa vor fi mai bune.

Toma. Vorbă să fie ! Pe legea mea, am călătorit in giurul lunei întregi, dar n'am vedut nicāri ast-fel de cotlete ! de sigur că trebuia să vin la Sfânt-Salvator să ved așa ceva !

Regina. Pēcatele mele ! . . . Luați o bucățică de crap, dle Rouviere ? Noi nu māncăm peșce decât odată pe sēptēmānă ; dar fiind că bărbatului meu îi place mult peșcele m'am invoit anume cu un pēscar din Portbail, astfel că putem căpētă și miercuri câte-o māncărică de peșce ; și fiind că mulțămītă Domnului ađi tocmai e miercuri . . .

George. D'apoi bine Regino, ce intereseză pe Toma tōte amēnunțimile astea ? (Cu expansiune.) Ian spune-mi Tomiță, unde erai tu acum opt đile, și in ceasul acesta ?

Toma. Acum opt đile, prietene, eram la Dublin.
George. La Dublin ? ađi dta ! indrăcitul de Toma !

Toma. Dela Dublin la Londra, dela Londra la Jersey. — și étă-me.

George. Și la Jersey ț-a venit astă ideie fericită să vîi să veđi locșorul de odihnă a vechiului teu tovarăș de tinerețe?

Toma. Tocmai, ier diminetă, prietene. In antretul hotelului meu eră o hartă a Normandiei; me uitaiu așă mașinaliceșce pe ea, așteptându-mi prândul; când de-odată ochii mei se lovesc de numele tîrgului teu Sfântul-Salvator; da, da! îmi đisei eu. — de nu me inșel, acolo locuîă odiniôră George Dupuis... prietenul meu George! Ei! pe legea mea, de se va mai află in vietă, voi trece prin tîrgul lui, și-i voi cere o mėsă indestulitóre. (Se uită pe mėsă cu un aer ingrigit.)

Regina. (Cu grăbire.) Căutați ceva dle Toma?

Toma. Nu băgați de sēmă, ve rog... (Ridicând vocea.) Mariano! Par că Mariana o cheamă pe sluga dvóstre? Mariano? fetițo! n'ai vro alămăe? Crap fără alămăe nu merge.

Regina. (Alergând la dulap.) Așteptați, étă o alămăe!

Toma. A! mii de iertăciuni, dnă.

Regina. Așă dar, de treiđeci de ani de când sînteți mereu pe drumuri, ca adevăratul jidov rătăcitor!

Toma. Tocmai așă, dnă.

Regina. O Dómne! nu mi-ar plăcea de loc așă ceva!

Toma. Negreșit! dar eu... eu sînt, după cum vedeți, un original!

Regina. De sigur, dle Rouviere, că in călătoría dvóstre veți fi fost silit să măncați lucruri fórte curioșe?

Toma. (Vorbeșce măn_cănd mereu.) Lucruri ne mai pomenite! dnă. Ah Mariano, fetiță dragă, apropie puțin... Dēcă judec după miróznă ce se respăndeșce pe aici, de sigur că cineva arde tótă caféua in bucătărie; in general, și mai ales in provincie, o prăjesc pré tare, ceea ce-i scóte tótă aroma cea mai plăcută. Du-te degrabă Mariano, și spune Janetei... nu-i zăă că Janetă o chiamă pe camarada dtale?... đi-i degrabă că, caféua n'are nevoie decăt să fie rumenită, — numai rumenită, me înțelegi?

Mariana. (Eșind.) Hm! acestui nu-i mai place nimic ca la alți ómeni!

Toma. Scumpa mea dnă, de sigur că și paserea dtale a pățit tot pozna ce se întēplă și cafelei: e pré friptă, séu, mai bine đis, friptăi pré repede. Asta-i cam supērător căci, dealtmintrelea, ființa acésta pare a fi de rasă bună.

Regina. (Desolată.) Tóte nenorocirile de-odată. Ve cer iertare, dle Toma, — dar șeiti că ați sosit așă pe neașteptate... am avut așă de puțină vreme... Faceți-ne plăcerea de a mai sta câteva đile aci și atunci veți fi mult mai bine ospētat, v'o promit!

Toma. Sînteți din cale-afară bună, scumpă dnă; dar la noue ceasuri, in séra acésta trebuie să fiu in diligēnță... Da, dnă, puteți s'o điceți, — am măn_că in căl_toria mea, lucruri neauđite! Am măn_că rēnd pe rēnd, kuskusu sub cortul Arabului, — arđetorul curry pe malurile Ganjului, — la Java din hidosul triparz, — ce e numit acolo sardéua națională! — in China faimosul cuib de rōndunele cu unt de rițină...

Regina. O Dómne!

Toma. La Panama, am măn_că carne de mo-miță... Ehei! nu e nici un lucru pe lume, cu puțința de a fi măn_că, care să nu-mi fi trecut prin dinți.

George. Inđrăcitul de Toma!

Toma. Astfel, dēcă pōte esistă sub bolta firma-

mentului un óspe nesficios, inđrăznesc să me laud că sînt eu... Indienii din Munții Petroși... acei sēlbateci, sînt inzeștrați cu o sagacitate estraordinară!... Indienii m'au botezat in limba lor cu un pronume care tradus tectstual insēmă: »Stomachul vecinic vesel!« Totdēuna a fost mulțumit, — totdēuna am putut trăi ușor!..

George. Inđrăcitul de Toma!

Regina. Dēcă mai vreți luați și pe al treilea becaț, dle Rouviere; vēd că ve place...

Toma. Mii de mulțumite, dnă. Da, îmi plac becații, nu me apēr; dar aceste au un neajuns, pe care nu pot să-l ascund: pe lāngă că sînt pré de curēnd ucise, dvóstre ați uitat pōte să le presărați bine cu piper bine pisat, ceea ce este de absolută necesitate pentru acest soi de vēnat... Aha! — scu-sați curiositatea mea, — dar ve mărturisesc că nimic nu m'a intrigat mai mult, cred, in tot lungul vieței mele, decăt măn_carea acésta de pe blid... In numele lui Dđeu și a tuturor sfinților, — ce va să đică asta?

George. Prietene, astea le-am pregătit espres pentru tine; priveșce, sînt macaróne!

Toma. Macaróne, astea?

Regina. Da, dle Tom! George a voit să ve facă plăcerea... el mi-a spus că ați locuit mult timp in Italia, — am trimes in grabă la băcălie, care nu mai avea decăt aceste puțin macaróne, și deschidēnd cartea »Bucatarul regal«, — căci Janeta nu se pricepe de loc, am incercat să vi pregătesc după moda italianescă.

Toma. Italianescă! Dar, sermana mea scumpă dnă, — numai italieneșci nu-s și nici n'a fost când-va aceste macaróne! — dar in sfērșit să le vedem, pōte că totuș să fie bune...

George. (După o paușă.) Ei bine, cum și se pare?

Toma. (Hotărît.) Prietene, or ai inghiți niște fluere de minaretă ori aceste ma-ca-ró-ne! — e tot una! Ce lucru minunat! Aceste-s dar niște macaróne fosile, osificate... mai șciu eu ce!... Ar trebui pus la recóre bacalul ce le-a vēndut.

George. Mariano, degrabă o farfurie dlui Rouviere! Ah prietene, cāt de tristă mėsă ț-am oferit!

Toma. (Rece.) Glumeșci! Dealtmintrelea vinul teu e pré plăcut!

Regina. Eu... nu mai șciu ce să đic! mi-i sufletul cu totul intristat... Dle Tom, gustă cel puțin budinca de orez, te rog fórte mult...

Toma. Cu plăcere, dnă... indata ce voi sfērși conservele astea, cari ar fi minunate, dēcă n'ar avē așă de mult unt. (Se aude sunetul unui clopót.)

Regina. A! étă și tóca! (Se ridică.) Iertați-me, dle Rouviere, ve părăsesc pentru un moment; dar me voi inturnă cu mult inainte de ceasul plecării dvóstre. (Se duce de ia o mantă pusă pe o mobilă.)

Toma. Cum! ve duceți, dnă, pe un asemenea timp? Ometul e de-o palmă...

George. Femeia mea, prietene, are obiceiul de a se duce in fiecare séra la biserică, când sună tóca, pe ori ce timp, érna ca și véra: Ș-acest obicei il ține de cincideci de ani; tu n'ai putē să i-l schimbi.

Toma. A! pré bine!... Sper că sînteți mulțumită de preotul dvóstre, dnă Dupuis?

Regina. O da, dle; e un om așă de venerabil. Dēcă ne-ai remāne măcar doueđeci și patru de ceasuri, l'ai putē vedea māni la mėsă la noi; de sigur că nu v'ar pārea reu că i-ați făcut cunoșcința.

(Va urmă.)

Scrisori din Bucovina.

(Un peregrinagiu. O serată musicală.)

Anul trecut au fost reu sguđuite referințele religiei strămoșesci române din Bucovina. Cinci secole fost'a biserica română din 'Bucovina sufletul vieții moldovene și bucovinene și Românul moldovan cum și cel Bucovinean găsiă în timpuri grele și de restriște scăpare și mângăiere în credința sa străbună. Românul bucovinean eră deci foarte tolerant cu celelalte religii străine, cari prin timp au fost introduse prin străini. Românul li lăsă liberă voe de exercitare a credeului lor și de și a fost religia românească ceea a țerii, fiind într'o majoritate coplesitoare, ea n'a împiedecat pe nici un străin în cultul seu religios, cum s'ar fi întemplat altfel, decă ar fi avut o altă religie cărma țerii.

Anul trecut s'a întemplat o lovire mare religiei străbune. Jumătate dintr'o comună gr. or. trecuse la religia rutenă și ca din trăsnet se porni prin toate jurnalele jidovești din țeră și prin totă țera o agitare inamicosă de convertire pîntre comunele gr. or. Cu încetul se puse ei o stavilă puternică, neajutată de nimenea și agitare se localisă.

Este natural, că o atare agitare trebuia să producă reacțiune puternică în țeră și chiar în comunele greco-orientale locuite de Ruteni. Ruténul din Bucovina a remas și până în ziua de astăzi departe de agitația cea vioia inagurată din Galiția pîntre Rutenii din Bucovina în favorul nației rutene, căci nici nu-i o sută de ani, când chiar el nu șcidea încă limba rutenă și vorbiă încă ca cum a apucat din străbuni limba sa românească. În simțimintele sale religioase și chiar în cele naționale se priveșce el încă de voloh, și a remas surd la invențiile de fericire din Galiția, că i din străbuni vechi rutén și membru al colosului gróznic slav din Europa.

Membrii din comuna rutenă de peste Prut, Davidești, s'au înteles cei dintău, de a întreprinde un peregrinagiu la santele mōște a martirului Ioan cel Nou din Sucévă. Ei au aflat un conducător zelos în parocul lor Vasilie Nichitovici, care prin elocința sa puternică întărită de pericolul amenințator al convertismului străin a poporalisat ideea pîntre locuitorii țerii de peste Prut. Peste 2000 de locuitori, bătrâni cărunți, bărbați, femei bătrâne, slăbănoge, și femei sănătoșe dară tare în credința strămoșescă și flecăi s'au adunat în comuna Davidești, de unde în frunte cu parocul comunei dl Vasilie Nichitovici îmbrăcat în vestminte bisericesci au apucat drumul pe jos la Sucévă. A doua zi sosi alaiul peregrinar în capitala țerii, salutată fiind la intrarea bisericei catedrale din Cernăuți, de însuși mitropolitul dr. Silvestru Morariu. Din Cernăuți se porni parocul zelos dl Vasilie Nichitovici cu peregrinii, al cărora număr se înmulți considerabil în oraș, în jos spre Sucévă, salutat fiind cordial la oțarele comunelor de parochii locali în strae sacerdotale și de parochienii îmbrăcați serbătoreșce. Aceia, cari voiau să vedă sf. mōște a lui Ioan cel Nou din Sucévă, eră acú ocașia binevenită, de a-ș realisă voința lor. Ei înmulțiră numărul peregrinilor, cari cu credința tare își urmau drumul seu în căldura cea mai mare. La satul Tărășieni sosi convoiul târziu sēra, unde se innoptă. A doua zi se porni mai de departe, înmulțindu-se numărul seu mai mult. Mulți din peregrini nu mai pu-

teau merge mai departe și la comuna Tereblești s'a acompianat peregrinagiuului mulțime de cară, pe care se aședără mai ales moșnegii, spre a face în curēnd loc bolnavilor și slăbiților. Pe aceste cară se vedeau și 14 ēnși ticsiți strîns unul lângă altul. La apropierea alaiului de orașul Siret, se allă tot orașul în picioare. La biserica română din mijlocul pieței fu salutat el de cătră parocul local dl Sbiera, de unde se porni peregrinagiuul mai departe asociându-se orașenii din Siret sub conducerea cooperatorului dlui O. Dlujanski. Pe drumul dela Siret până la Hatna se asociară mai toți preoții locali peregrinagiuului condus de dl Vasilie Nichitovici. La Hatna innoptară peregrinii, și a doua zi se porni peregrinagiuul înmulțit foarte cu sātēnii din pregiurul Sucevii spre Sucévă, unde îl primiră orașenii adunați lângă bisericile lor sub sunetul clopotelor. Pe Români din Sucévă îi conducea parochii Nicolae Galin și Tușinschi, eră pe Armenii orientali protopopul lor Popovici.

Ajungēnd peregrinagiuul întărit de sucevenii la biserica vechiă mitropolitană, unde-s postate santele mōște ale lui Ioan cel nou, îi salută priorul bisericei Emanuil Ciuntulesc cu cuvēntul seu la portalul ei. Nu-i nimenea, să descrie momentul acesta rar în viața religioasă a Românilor din Bucovina, vedēndu-se poporeni ortodocsi de peste Prut, dela Nistru cu preotul lor conducător dl Vasilie Nichitovici, îmbrăcat în vestminte sacerdotale veniți ca peregrini la pōrta mitropoliei vechi româneșci din Sucévă, aducēnd omagie sale sfântului Ioan, patronului țerii, care de sute de ani păzeșce creștinismul și romanismul în țeră. Aci la pōrta mănăstirii vechi se îndreptă obositul conducător Nichitovici, care de trei zile merse pe jos fără răpaos dela Davidești, aprōpe de apa Nistrului până la Sucévă, cătră priorul bisericei mitropolitane și răsēmându-se pe toiagul seu de peregrin roști o cuvēntare mișcătore. Nu eră acú un om, care să nu lacrimizeze.

Sēra eră sārānda (vecernia) în biserica mitropolitană, unde preotul Ion Berar avorbi pe peregrinarii cu un discurs pētrundător. Conducătorul peregrinagiuului dl Nichitovici împărți între poporeni medalia comemorativă, pe care se allă următoreea inscripția românească: Intēiul peregrinagiu la Sucévă sub conducerea parocului Vasilie Nichitovici din Davidești, 2 iunie 1889.

Ideea mare a dlui Vasilie Nichitovici s'a acceptat cu mare plăcere de poporeni și preoții din districtele de lângă Sucévă. Imediat după sosirea peregrinagiuului dlui Nichitovici de lângă Nistru intră în Sucévă preotul A. Procopean din Capucămpului cu poporeni și preotul Costachi Berar din Zaharești cu parochienii sei.

A doua zi dimineță sosiră peregrinagieile din Bosancea, conduse de preotul Mihai Sērbul și din Stroești, conduse de preotul Vasilie Comoroșan, în totul peste o mie de peregrini. Peregrinagieile de lângă Sucévă avuseră fericita idee de a pune fieșcecare pe prapurele bisericesci emblemele bogăției lor locale. Comuna Bosancea îi renumită pentru pometele sale, de aceea au fost prapurele înfrumșețate cu ramuri de pomi roditori; comuna Stroești pentru grănele sale, de aceea se aflau pe prapore spice de grâu, și mai fiecare din peregrini ducea în drumul seu greu în mână câte o ramură seu un spic de grâu.

În ziua sf. Ioan cel Nou porni preoțimea în frunte cu priorul mănăstirii Emanuil Ciuntulesc împreună cu sf. mōște ale lui Ioan cel Nou din biserică, condusă de peregrinii din totă Bucovina, numărul cărora trecea peste opt mii de suflete, spre piața principală din Sucévă, unde se sfinți apa. Preotul Ioan Berar roști acú o predică foarte nimerită.

De aici se rentorse procesiunea prin mijlocul oraşului la mănăstire. După procesiune se ospetară peregrinii în ogrăda bisericii de către priorul bisericii mitropolitane şi nu eră permis nici unui jidan séu cărciumar de a vinde bucate, ca în anii trecuţi lângă biserica.

După amiezădi se porniră peregrinii acasă, tot pe jos, sub conducerea preoţilor lor zeloşi. A treia di se apropiă de oraşul Cernăuţi un alaiu de peste o mie de ómeni sub conducerea preotului zeles Vasilie Nichitovici, care după ce făcú rugăciunile sale în biserica catedrală, se porni peste Prut la comunele sale.

Societatea filarmonică română »Armonia« a arangiat şi a ul acesta în grădina lui Veis o serată musicală, care a fost fórte bine cercetată atât de publicul român cât şi de cel străin. A treia parte din public au fost străini. Mai tótă inteliginţa română din Cernăuţi a fost aci adunată.

Dintre domni au fost de faţă: generalul ţerii dl Tudor cavalier de Sărăcin, dl Nicolau baron de Hurmuzachi, Eugeniu baron de Stircea, Alesandru cavalier de Flondor. Vasilie Morariu cu dna soţia sa, Onisim Turcan Ion Bumbac, Mihai Piteiu, dr. E. Sleschi cu soţia sa etc.

Programa a fost fórte bine aranjată şi esecutarea ei fórte bună. Musica regimentului bucovinén br. Vecsey esecută »ouverture« din opera Zampa, »fleur romaine« de Ed. Strauss, »fantasie« din opera Mephistofeles, »hora Junimea«, »Armonia«, potpouri naţional român şi marşul »la Cărpaţi.« Mai ales plăcuse publicului potpouriul naţional al dlui Kratochvil şi marşul »la Cărpaţi«, pe care după insistinţa publicului musica militară eră nevoită a-l bisă. Corul musical al societăţii sub conducerea dlui Anton Koller cântă »Cântec lăudălesc« de V. Ranta Bulicescu, musica lui T. Flondor, »O. sere mândra şi frumos«, traducere de P. N. Stefaneli, musica lui Lachner, »Graiul părintesc«, träd. de Const. Morariu, musica lui E. S. Engelsberg, »S'o veđi mamă, n'o mai uiţi«, cântec popular, arangiat de către E. Mesieder, »Limba română« de G. Sion, arangiat de E. Mesieder şi »Marşul cântăreţilor« de N. Mai ales încântă pe public cântecul »limba română«, care trebui bisată, »S'o veđi mamă, n'o mai uiţi«, care asemenea fu repetit de corul musical şi »Limba română« a lui Sion, care atrase aplausele cele mai frenetice ale publicului. Publicul a fost fórte satisfăcut cu producţiunea musicală a Armoniei.

Dionisiu O. Olinescu.

Literatură şi arte.

Şcire literară şi artistică. Dni Grigorescu şi Valbudea au obţinut medalii la esoposiţiune, pentru sculptură, ér dl Stork menţiune. Până acum deci au fost recompensaţi în secţiunea română: Dni Grigorescu şi Valdubea cu medalii; dl Stork menţiune.

O dedicaţie poetei Carmen Sylva. Din Roma se scrie, că publicistul italian Ernesto Roux a dedicat poetei Carmen Sylva, reginei Elisabeta a României, ultimul seu volum de fabule: »Mondo fantastico« (Lume fantastică.) Regina a acceptat dedicaţi in şi a adresat dlui Roux o scrisóre de mulţumire, care este fórte măgulitoare pentru tinerul scriitor perugian.

Scrieri dramatice de N. A. Bogdan. Diligentul nostru colaborator, dl N. A. Bogdan a scris pân' acuma următoarele piese originale: 1. »Abraam«, poemă biblică, în versuri, în 3 acte, (publicată în revista »Familia«, din Oradea-mare, 1886.) 2. »Ah!

mărita-me!« vodevil în 1 act, (idem în »Familia«, 1887.) 3. »Ana-Dómna, soţia lui Alesandru cel Bun«, dramă în 5 acte, (în »Familia«, 1884.) 4. »Azur-Ilderrim Aga«, vodevil în 1 act, (în broşuri, 1880.) 5. »Bursucul, séu un vênat primejdios«, comedie în 5 acte, (în »Gazeta Săteanului«, din Rîmnicul-Sărát, 1889.) 6. »Ciceron«, dramă în 5 acte, (în »Familia«, 1888.) 7. »Din tainele iubirei«, vodevil în 3 acte, (în »Familia«, 1887.) 8. »Din viaţa de ađi«, comedie în 1 act, (în broşuri, 1883 şi în điaral »Liberalul«, Iaşi, 1884.) 9. »Dl Ştietot«, canţonetă, (în revista »Scrieri Amusante«, Iaşi, 1875.) 10. »Don Cascaval«, canţonetă, (în broşuri, Iaşi, 1880.) 11. »Dorobanţul Stan«, canţonetă, (în foia »Cabinetul de Lectură«, Iaşi, 1878 şi broşuri, 1880.) 12. »Fêt-Frumos«, vodevil în 1 act, (în »Gazeta Săteanului«, 1888.) 13. »Isvorul lui Dan«, operetă în 1 act, (în »Familia«, 1885.) 14. »Iuga, séu Berbecii la păscut«, comedie în versuri în 3 tab'ouri, (în broşuri, 1881.) 15. »Jupân Leibilichi«, canţonetă, (în broşuri, 1879.) 16. »Licenţiaţii în drept şi spiritose«, comedie în versuri, în 1 act, (în »Scrieri Amusante«, 1876 şi broşuri, 1880.) 17. »Liţa Pescăriţa«, operetă în 1 act, musica de Tudor cavalier de Flondor, (în »Cabinetul de Lectură«, 1878 şi broşuri, 1880.) 18. »Nicolae Adrian, séu pe câmpul de onóre«, dramă în 3 acte, (în điarul »Pactul Social«, 1883 şi »Familia«, 1886.) 19. »Oratorul nefericit«, comedie în 1 act, (în »Cabinetul de Lectură«, 1878.) 20. »Plăeşii dela baie«, comedie în 1 act, (în »Liberalul«, 1885.) 21. »Portărelul«, canţonetă, (în »Scrieri Amusante«, 1876.) 22. »75.000 franci«, comedie în 1 act (în »Familia«, 1887.) 23. »Sfântul Nicolai«, vodevil în 1 act, (în »Liberalul«, 1885.) 24. »Traian şi Dochia«, libret de operă în 1 act, (în »Familia«, 1885.) 25. »Trei amanţi«, comedie în 1 act, (în broşuri, 1879.) 26. »Trenul fugel« vodevil în 1 act, (inedit.) 27. »Turcanul«, dramă în 1 act, (în broşuri, 1879.) 28. »Undiţa«, vodevil în 1 act, (în »Liberalul«, 1885.) 29. »Un june fatalist«, canţonetă, (în điarul »Tanul«, 1887.) 30. »Vistavoiul«, vodevil în 1 act, (inedit.) 31. »Zaif-Paşa«, comedie în 1 act, (inedit.)

»Der Rhapsode der Dimbovitza.« În »Leipziger Illustrirte Zeitung« aflăm şcirea, că în tipografia lui Emil Strauss din Bonn va apăre în curend o nouă lucrare a reginei Elisabeta din România. Acéstă lucrare, numită »Der Rhapsode der Dimbovitza«, va cuprinde în traducere poesile populare româneşti din colecţiunea domnişorei Elena Văcărescu.

Pentru catecheţi. Dl Titu Budu, paroc-protopop gr. c. în Sas-Şugatag şi administrator vicarial al Mărămureşului, a scos la lumină ediţia a doua din lucrarea sa: »Catechese pentru pruncii şcolari din şcolele elementare populare« după George Mey. Dl Titu Budu este un cultivator fórte diligent al literaturii noastre bisericéşti, a publicat multe cărţi de folos pentru preoţime, în limbă încă a făcut progres, dar în privinţa asta tot mai lasă încă mult de dorit. Preţul 1 fl.

Điaristic. *Gutînul* anunţă, că cu spriginul material ce i s'a dat pân' acuma, foia nu se va puté sustiné. Editorul Michail Molnar, nevedându-şi deplin asigurate speşele ediţiunii, nu mai vré să pórte răspundabilitatea materiale; deci redactorul Gavril Szabo a primit drept ultima încercare de mântuinţă şi ediţiunea, declarând că decă nici în viitor nu va fi spriginut mai călduros, va fi silit să sisteze foia. Ađi-avor óre acest apel românii din Sătmar, Mărămureş, Chjor şi Sélagiu?

Điar nou. În Turnu-Severin a apărut un nou điar întitulat »Fóia Mehedinţului«, organ politic, literar, comercial şi industrial, sub conducerea unui comitet.

Teatru și musică.

Șciri teatrale și musicale. *Tinărul Dinic*, odinioară elev al conservatorului din București și actualmente elevul favorit al tuturor profesorilor conservatorului din Viena, va merge în curând la Paris, pentru a da vr'o 2—3 concerte la »Trocadero.« — *Dșóra Littmann*, odinioară elevă a conservatorului bucureșean, și care a cântat în Italia în stagiunile trecute, cântă acuma la Londra sub numele de *dșóra Lita*, la teatrul »Covent-Garden.« — *Di Angheluși* a obținut la expoziția universală din Paris, premiul I la marele concurs musical; ăr dl Crăciunescu al II-lea premiu la acelaș concurs.

Artiștii dl George Manolescu și dna Aristița Romanescu se află actualmente în Galați. Vineri seră densii au dat o represintație, jucând următoarele piese: »Scănteia«, comedie într'un act, »Furtuna casnică«, comedie originală într'un act și »Turnul Babilonului«, tot comedie. Din Galați artiștii noștri vor merge la o stațiune balneară, apoi vor începe stagiunea la Iași.

Teatrul Național din București. Direcțiunea generală a teatrelor publică următoarele: *Premiul de 1200 lei*. Comitetul teatrelor, dorind să inavuțescă repertoriul Teatrului Național cu lucrări originale, care să aibă în acelaș timp și o adevărată valoare literară, a decis să pue un premiu de 1200 lei (una mie doueseute lei) pentru cea mai bună lucrare dramatică ce-i va fi trimisă spre a fi represintație pe scena teatrului din București. Comitetul voind inse ca lucrarea dramatică pentru care se propune premiul să presinte publicului nostru un indoit interes, impune concurenților condițiunea: ca subiectul lucrării D. L. să fie ales dintre legendele noastre naționale; dar le lasă totă libertatea asupra genului »dramatic și forme« sub care vor presintă lucrarea D. L. Astfel piesa pôte fi: tragedie, dramă, comedie seu feerie; ea pôte fi scrisă în versuri seu în prosă. Lucrarea ca întindere, trebuie să formeze nn spectacol întreg, adică să aibă cel puțin patru acte. Consiliul acordă dlor concurenți un termen de patru luni pentru terminarea acestei lucrări. Manuscriptele nesubscrise și având rumai un Motto spre a fi recunoscute vor fi adresate la direcțiunea generală a teatrelor cu mențiunea »pentru concurs« până la 1 noiembrie al anului curent. Juriul, constituit sub președința directorului general al teatrelor, spre a esemină lucrările trimise, se va judecă în cele dintăiu 15 zile ale lunii lui noiembrie și piesa premiată va fi pusă în repetițiune chiar într'această stagiune. Autorul piesei premiate va beneficia, pe lângă suma de 1200 lei, și de 10 la sută din venitul fiecărei represintațiuni a operei sale. Piesele care se află astăzi la direcțiunea teatrelor și ai căror autori sânt cunoscuți nu pot lua parte la concurs. Localisările ca și prelucrările după opere dramatice străine sânt cu deseversire respinse. București, 27 iunie 1889. Directorul general.

Concert în Alba-Iulia. Cățiva elevi ai institutului archidiecesan din Sibiu vor arangi la 9/21 iulie în Alba-Iulia un concert în grădina otelului la »Sóre« cu următorul program: 1. a) »Cântec de jertfă« cor de L. von Beethoven. b) »Vântul suflă dela Ost«, cor de J. Dürner. 2. »Ilustrațiune română« de Carol R Carras, esecutată de dșóra Cornelia Nicola pe piano. 3. a) »Nóptea« cor de Fr. Schubert. b) »Zorirea« cor de C. Attenhofer. 4. »Arvinte și Pepelea« piesă teatrală de V. Alecsandri. 5. »Sermană frunză« cor de G. Dima. 6. a) »Lira« de Shubert, b) »Nor de vijelie« de W. Humpel (ambelesolo de Bass.) 7. »Despărțirea vânătorilor« cor de F. Mendelssohn-Bartholdy. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii populare din Alba-Iulia. După concert joc.

Artiști viitorului. La conservatorul de musică și declamație din București, în 20 iunie (2 iulie) s'a făcut împărțirea premiilor între elevi și eleve. Serbarea s'a ținut în splendidul palat al noului Ateneu. Ministerul instrucțiunii delegase pe dl Esarcu să presideze serbarea. În clasa de musică Barbu Pletescu s'a presintat ca fagotist; George Alesandrescu, violonist, are talent; Ion Bursuc mănueșce arcușul pe violoncel cu frumoasă destoinicie; dșóra Ecaterina Ioanin a cântat la piano cu un adevărat simțiment artistic. În clasa de canto, dra Constanța Rott a probat că are o stoifă de voce bogată, timbru limpede și plăcut. În clasa de declamațiune dșóra Paulina Moor are talent; dșóra Maria Cornescu e un talent care promite mult, are dicțiune curată, limpede, distinctă și o rară finetă de joc.

Biserica și școlă.

Maj. Sa a dăruit din casetta sa câte 100 fl. pentru bisericile din Certes, Mureșul-de-sus, Lodomir, 200 fl. pentru biserica gr. c. din Rușii-munți și biserica gr. or. din Făgăraș și 100 fl. ca ajutor pentru biserica gr. c. din Sângeorgiul-secuiesc.

Esc. Sa dr. Ioan Vancea, mitropolitul și arhiepiscopul de Blaș, a dăruit pentru clădirea unui local pe sēma școlii de fetițe din Blaș 4700 fl. pentru arangiarea unui museu filologic tot acolo 2000 fl. și pentru infiintarea unui fond de pensiune pe sēma profesorilor dela institutele din Blaș 3000 fl.

Di Vasile Cocărla, paroc în Rușii-Moldoviței din Bucovina, a dăruit pentru infiintarea unei școlii române în comuna sa 5000 fl.

Reuniunea învățătorilor români din Marămureș a decretat ca organul oficial al Reuniunii să fie »Gutitul«, care să se aboneze pentru fiecare școlă română din Marămureș. Presidentul dl Titu Budu, notarul Hodor și învățătorul D. Kiss a oferit premii pentru lucrări didactice. Viitorea adunare se va ține în comuna Seliște-de-sus la 1890, luna lui maiu.

Biserica română gr. c. din Deș fiind la marginea orașului, pe malul unui pēriu stāncos, clădită din lemn, nu mai corespunde cerinței, de aceea credincioșii încă de mult s'au pus pe lucru să construescă alta nouă și 'n loc mai corespunđător. Ei au și izbutit să-și cumpere un fond potrivit în oraș, pe care au edificat o școlă și au pus fundamentul unei biserici noue. O parte din material e asigurată, au un capital de 6000 fl., dar le mai lipsesc 4000 fl. Represintanța bisericescă face dară apel la publicul românesc să contribue pentru scopul acesta. La apel sânt sēmnați dnii: Ioan Velle, Gavril Man, Augustin Muntean, dr. Teodor Mihali, Florian Hatoș, Petru Mureșan și Teodor Colcer.

Societatea »Școlă Română« din Sucēva, — spune »Rev. Pol.«, — va împărți și în anul viitor școlastic mai multe premii acelor domni învățători, din a căror școlă vor fi primiți mai mulți elevi în clasa I-a a despărțituri românești dela gimnasiul din Sucēva. Premiile varieză între 30—50 fl. Sperăm, că numărul aspiranților va fi cât de mare și că societatea »Școlă Română« va avē deosebita plăcere, de a împărți mai multe premii.

Ce e nou?

Hymen. *Di Valeriu Morar*, drd. în drepturi, s'a fidațat cu dșóra Maria Vărărean, fiica dlui Stefan Vărărean, perceptor comitatens în Bistrița. — *Di Iosif Ognean*, absolvent de teologi dit cu dșóra Otilia Tobiasș în Sibiu.

Asociațiunea transilvană. *Despărțământul se-lagian* va ține adunarea sa generală de est an în comuna rurală Trăsnea la 6 august n., sub presidiul dlui vicar Alimpu Barbolovici, secretar dl Andrei Cosma. — *Despărțământul Sibiu* a ținut adunarea sa în comuna Vale la 18/30 iunie, sub presidiul dlui vicar arhiepiscopesc dr. Ilarion Pușcariu. Inteu corul seminarial din Sibiu, sub conducerea dlui Dima, a cântat »Coroana culundată«, apoi presidiul a deschis adunarea prin o cuvântare. Dela membri s'au încassat 84 fl. S'a decis să se ajutore ș-aici prăsierea de frăgari ca la Selște și s'a pus la dispoziția comitetului 40 fl., cari să se dea ca stipendii învățătorilor cari vor răspândi între țerance cultura legumăritului. Director s'a ales apoi protosincolul Nicanor Frateș, er în comitet dnii Parteniu Cosma, dr. Ioan Moga, Ieronim Bariț, George Dima, Leontin Simonescu, Corneliu Tobiasș, dr. Nicolau Olariu, Stefan Stroia și Matei Voilean. În sfârșit clericul George Enescu ceti o lucrare a sa, ce cuprinde episoade din viață.

Școala civilă de fete din Sibiu cu internat a Asociațiunii își va deschide cu începerea anului școl. 1889/90 de nou cursul complimentar, provăduț în statutul de organizare § 4 pentru casul, când se vor presintă eleve. Fiind că amintitul curs are în prima liniă menirea: a da învățământului din clasele ordinare o direcțiune pronunțată spre ocupațiunile, ce așteptă pe eleve în viața practică, prin urmare a satisface niște trebuințe forte însămnate, se atrage asupra lui luarea aminte a onorațiilor părinți interesați. Elevele, cari doresc să fie primite în acest curs, vor avé să se insinue la direcțiunea institutului cel mult până la 3 septembrie n. a. c.

Reuniunea femeilor române de Sibiu. Pentru modelele din lucrul de mână femeesc dela sate, colectate și oferite gratuit pe sēma școlii civile de fete a »Asociațiunei transilvane«, comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu, concređut cu compunerea colecțiunei acestor modele, își exprimă prin dna presidiată Maria Cosma și prin dl secretar O. Russu, căldurōsa sa mulțămită: dōmnei colectante și oferente Maria Dan, soție de protopop în Făgăras; dōmnelor oferente: Paraschiva Aron, economă din Galați, Elena Cocan, preotēsă din Mândra, Cristina Hertogea preotēsă din Herseni, Elena Lucața, soție de c. r. căpitan în pens. din Sibiu, Lucreția Olariu, soție de avocat din Deva; dșōrei: Maria Pop, din Bucerdea vinōsă și dlui Constantin Stezar, c. r. căpitan în pens. din Sibiu.

Petreckeri de vōră. *Tinerimea română din giurul Monorului.* comitatul Bistrița-Năsēud, va arangia acolo duminică la 21 iulie n. o petrecere de vēră în grădina școlii fundaționale. Vinitul curat este destinat în favorul școlii de fetițe ce are să se înființeze în Monor. În fruntea comitetului slau dnii Simeon Beșan presidiat, Octavian Harșan secretar și Ioan Melian cassar. — În Dobra la 14 iulie n. s'a arangiat o petrecere de vēră în grădina casinei, și în folosul bibliotecii acelei casine. — *Banda musicală din Vașad* arangēzā la 21 iulie o petrecere de vēră în comuna Vașad, comitatul Biharia.

Bal la Bethlean. Inteligența română din Bethlean, în comitatul Solnoc-Dobăca, va da la 28 iulie n. un bal, precedat de o represintăție teatrală, de care n'ar trebui să lipsescă dela nici o petrecere de vēră, când și tinerimea școlară e p'acasă. Petrecerea se va da în folosul școlii gr. c. române de acolo.

Casina română din Beinș s'a constituit de nou pe un period de trei ani, în următorul mod: Presidiatul generale dl Antoniu Pallady, vice-pres. dl Dem. F. Negrean, avocatul casinei dl Vas. Ignat, percept.

dl Vas. Ștefănică, bibliotec. dl George Pap și notar adunării generale dl G. Herțe. În comitetul casinei s'au ales dnii: Aug. Antal sen., Vas. Pap, Paul Pap, Dem. Simai, Gr. Pap, Vas. Ștefănică, Gav. Cosma, Aug. Teochar, I. Pinter, Part. Traian, I. Pantea și N. Cristea. Er comitetul s'a constituit astfel: Presidiat dl P. Pap, vice-presidiat dl Vas. Pap și notar dl Gav. Cosma. Numērul membrilor inscriși se urcă aprōpe la 60.

Din România. *Principesa Ștefania*, după cum scrie »Voința Nat.« va merge în luna lui august, dimpreună cu copila sa și însoțită de doue dame de onōre, la Sinaia, și va fi ôspele reginei României la castelul Peleș în timp de vr'o 20 de zile. — *Dl V. Alecsandri*, ministrul României la Paris, se va rentōrce la sfērșitul lunei curente în țēră, în virtutea unui concediu. — *Doctorul Asachi*, despre care scriesem, că din cauza intrigelor ce i s'au făcut, a fost silit să se rentōrcă la Paris, invitat de guvern ș-a reocupat catedra la universitatea din București. — *Dl dr. C. Ullig*, profesor la universitatea din Viena, a sosit la București. Dsa va întreprinde un studiu asupra configurațiunii geologice a Carpaților din Moldova. — »*Șteua macedo-română*« e numele unei societăți ce s'a înființat în Ploești prin stăruința părintelui archimandrit Veniamin Popescu. Scopul societății este crearea unui fond pentru înființarea unui seminar român în Bitolia (Monaștir), în care să se crească fitoriilor preoți români ai Macedoniei. — *La congresul de oftalmologie* ce se va ține în anul acesta la Paris, România va fi represintată de dnii dri Petrescu și Crăinicean. — *Elevele din Asilul »Elena Dōmna«*, își vor petrece vacanțele din acest an la una din băile județului R.-Vălcei.

Un concurs pentru bărbați. În urma atător concursuri de frumusețe femeesci, un impresario din Viena, caută a organiza un concurs de bărbați, cari să fie judecați de juriu compus numai din femei. Pentru premii vor fi decernate: 1, Se va da celui mai frumos bărbat. 2, Aceluia care va avé mustața cea mai frumoasă. 3, Se va da celui care va avé nasul cel mai mare, și 4, celui care va avé capul mai pleșuv.

Necrolōge. *Alesandru M. Vicaș*, fost preot în Stîrciu, comitatul Selagiu, a murit la 25 iunie, în etate de 36 ani. — *Ion Nica Popa*, econom și proprietar în Satulung (Săcele) a repositat la 30 iunie n. în etate de 73 ani. — *Ion Totoran*, fost paroc gr. or. în Chiraleu, comitatul Bihării, a murit în septēmăna trecută la Oradea-mare. — *Ioan A. Navrea*, comerciant în Brașov, membru fondator și ordinar la mai multe societăți române de cultură, a încetat din viață acolo la 4 iulie n. în etate de 77 ani. — *Maria Dogar*, soția parocului Alesandru Dogar din Herman, a murit la 29 iunie, în etate de 26 ani. — *Teofil C. Gerasim*, proprietar și comerciant în Cămpeni, a repositat la 26 iunie.

M o d a.

Pentru călătorie, nedespărțitul *cache pousière* sēu manta de plōie se face totdeuna larg de tot, ca să te pōtă acoperi bine. Pentru a-l ajustă s'a format crețuri la talie dinapoi; în fața este înc-rețit prin mijlocul unei panglici care se innodă în mijlocul taliei.

Mănecele jumătate largi se sfērșesc cât de jos într'o manșetă nu strînsă. Un guler drept și întors completēză acest vestmēt forte practic, căci el garrantēză rochia și nu stînjineșce mișcările.

Ele se fac de mohair *gris* sēu negru, sēu de fular; sūnt impermeabile fără trebuință de cauciu.

Noutatea acestui vestmânt consistă într'un guler larg făcut dintr'o bandă cu veref, făcând in giurul gâtului cute dese și inegale.

Ca *encas* pentru diminețile și serile frigurose, intreitul guler larg foarte strîmt ar fi foarte apreciat de dîmnele tinere și domnișore. Acest guler se compune dintr'o pelerină, cuprîndînd umerii, care inse nu trece peste 6 cm. la care se adaugă trei altele pe deasupra cam de 12 cm. fiecare; cel din urmă e cusut la bordul pelerinei.

Jacheta puțin lungă, cu doue buzunare pătrate, spatele increșit și fața largă și cu doue rînduri de butoni aurat este rotdéuna vestmântul preferat; s'a făcut din tôte culorile la moda: *gris*, albastru, *soldat*, verde și roșu. Tôte contururile sînt bordate cu un subțire *sutoș* de fir care dă un aspect nou și distins acestui pardes așa de cunoscut.

Pentru dimineță se va adoptă rochea de lînică, roșie, albastră s'eu marou închisă. Se va alege un fason simplu și practic. Jupa dréptă plisată de giur impregiur s'eu bine increșită in giurul taliei. Se va purtă cu un corsagiu peste un *gilet* breton: acesta roșu pe o vestă albastră, albastru pe o vestă roșie s'eu alb pe o vestă marou.

Pălăria de paie mare cu borduri de asemenea mari de culóre *havane* impodobită cu un galon *ajour* și nodul de catifea aceeași culóre, va fi adevérata pălărie pentru a insoți această toaletă.

Umbrela de un roșu *adrianopol* s'eu de *Satin d'Alsace* cu cadrilaturi albe va complectă acest gen de toiletlă de un gust simpln dar ne indoelnic.

F. Bl.

Higienă.

Dinții și gingiile. Ingrigirile ordinare pe care le cere conservarea dinților și a gingiilor se raportă atăt la regim căt și la unele obiceiuri locale. Un regim regulat, lipsa fiecărui esces, mersul liber și normal al funcțiunilor principale, mai ales a mistuirei, acestea sînt cele mai bune mijloce pentru a-și păstră cineva tărîa gingiilor și a dinților. — Vom avé grijă să ne spălăm in fiecte dimineță dinții cu o periuță môle udată in apă căldicică. — Dupe mésză și s'era inainte de culcare, trebuie să nespălăm in gură, și să scótem cu o scobitóre bucățelele de alimente, care vor fi remas intre gingii și dinți. — Frecările cu periuța nu trebuesc să fie tari, nici să nu atace estremitatea gingiilor. D'ecă nu pot să dea jos singure tartrul ce se forméză pe dinți, trebuie să ne servim de prafuri, ca de pildă, praf de cărbune și de magnesie calcinată și alte asemenea, aromatisate cu puțină esență de mentă. Să ne ferim de tôte ingredientele și de tôte prafurile, pe a căror compositiie n'o cunóscem; să ne ferim de aciđi cari nu redau culórea albă dinților, decăt stricându-le smalțul. — Substanțele care ni se recomandă de medici, ca nevétămátore și ca folositóre, nu trebuesc puse pe gingiile sánétóse; e o resursă pentru casul când ele ar fi bolnave.

In potriua arsurilor. Petru a imputină durerile pricinuite de diferite arsuri, trebuie a le ferí de contactul cu aerul, inzolindu-le prin uloiuri s'eu unt-de-lemnuri cu care se ung arsurile. Foile flórei de crin, ținute in sticle cu gătul larg, in unt-de-lemn bun de masline, puse pe arsuri nu numai că fac de inctéză durerea, dar le și vindecă. Când crinii sînt in floriți, fiecine își póte face mica sa provisiune de asemenea unt de crini, care e mai bun contra arsu-

rilor chiar ca balsamul de Canada și a altor lîmmente oleo calcaroase. D'asemenea se póte potoli și vindecă repede or ce arsură la degete, d'ecă se in-móe căt de des, in apă caldă (nu ferbinte.)

Un collyr. Diarul »l'Italie« recomandă intrebuintarea următorului collyr, mai cu sémă acelora, cari in urma unei munci indelungate, simte o inflamațiune a pleópelor: Vin alb. Apa de trandafiri (părți egale.) Una s'eu doue loțiuni sînt de ajuns pentru a reduce pleópele in starea lor normală și a intări mucósele. Persóna care dă această rețetă s'a vindecat imediat d'o durerósă oftalmie cu ajutorul acestui remediu atăt de simplu.

In potriua orăpăturilor mánilor. Cel mai bun mijloc constă in intrebuintarea terebentinei. Se frecă biníșor încă dela inceput cu o petecuță, părțile atinse, de mai multe ori și se usucă la foc.

Ghicitură

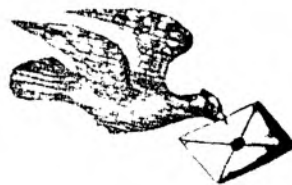
De A. F.

In inchisóre au fost 3 muieri, și judecătorului făcendu-i-se milă de ele, a voit să le elibereze, și le-a promis că le va eliberă sub următórea condițiune: le va da mere; celei dintéiu îi dă 10 mere, la a doua 30 de mere, la a 3-a 50 de mere. Ele s'au vëndă merele așa că câte mere vinde una de un cruceriu, atăta s'au vëndă și cealaltă și cu căt vinde una un meru, cu atăta s'au vëndă și cealaltă.

Când va gătă una merele de vëndare, s'au gate și cealaltă și cāti bani cap'etă nna, s'au capete și cealaltă.

Terminul de deslegare é 10 aug. Ca totdeuna și de asta-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Poșta Redacțiunii.

Strainic. Legendă poporală. D'ecă ni-ai fi trimis-o inlocmai cum o povestește poporul, ai fi făcut un serviciu bun noue și literaturei; dar astfel lucrarea n'are nici o valóre.

Dșórei G. Idei vechi. Limbă stricată. Mai intéiu inv'etă limba románescă.

Par c'o v'ed... Mai jos de ori ce critică.

In albumu-ti. Najvitate inuimitóre. Nu cerem de-acestea.

Redăuți. Nu putem intrebuintă versurile trimise.

Alba-India. Cu părere de reu ve inșeicîntăm, că nu putem intrebuintă versurile trimise.

Călindarul s'eptemănei.

Diua s'ept.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin. 6 dupa Rusali, Ev. dela Mateiu c. 9, gl. 5, a inv. 6.			res. ap.
Duminecă	9 Mart. Pancratie	21 Paulina	4 19 7 52
Luni	10 SS. 45. Mart. din Nicop.	22 Maria Magd.	4 20 7 52
Marți	11 Mart. Enfemia	23 Apolonia	4 21 7 51
Mercuri	12 Mart. Proclu si Ilarie	24 Christina	4 22 7 50
Joi	13 † Sob. Arch. Gavril	25 Iacob Ap.	4 22 7 50
Vineri	14 S. Ap. Achila	26	4 23 7 49
Sămbătă	15 M. M. Ghiric si Iudita	27 Berthold	4 24 7 48

Semestrul januarie unie s'a n-cheiat cu nr. 26. Rugăm pe abonați să binevo-escă a-și innoi abonamentele de timpuriu; cei ce nu mai vor să fie abonați, sînt rugați a ne innapoiá numărul acesta, ca să le sistăm espedarea.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel in Oradea-mare.